

NOTAT

24-06-2022

EMN-2022-00570

1552046

Vedr. generel pl og priser:

Ditte Duelund (dittd@regioner.dk)

Vedr. løn:

Rasmus Enemark (rne@regioner.dk)

Pris- og lønreguleringen 2021-23

Denne vejledning indeholder en endelig opgørelse af pris- og lønudviklingen (pl-udviklingen) i 2021, et revideret skøn for 2022 samt et første skøn for 2023. Skønnene for 2022 og 2023 indgår i de økonomiske forudsætninger for økonomiaften for 2023. I tabel 1 er de reviderede tal sammenholdt med tidligere skøn. Tallene i de røde cirkler kommenteres i teksten nedenfor tabellen.

Tabel 1. Pris- og lønudviklingen 2021-23

	2021	2022	2023
PL inkl. medicintilskud (generel PL)	1,2	2,6	2,4
Økonomisk vejledning 2022	1,0	1,4	
Økonomisk vejledning 2021	1,3		
Generel PL ekskl. sygesikring	1,5	2,7	2,4
Økonomisk vejledning 2022	1,1	1,4	
Økonomisk vejledning 2021	1,2		
Sundheds-PL ekskl. medicintilskud (sygesikring)	1,4	2,4	2,5
Økonomisk vejledning 2022	1,0	1,4	
Økonomisk vejledning 2021	1,3		
PL regional udvikling	3,9	6,1	2,4
Økonomisk vejledning 2022	2,9	2,3	
Økonomisk vejledning 2021	1,9		
PL anlæg	3,0	3,9	1,6
Økonomisk vejledning 2022	1,7	1,3	
Økonomisk vejledning 2021	1,4		
Lønudvikling	1,13	1,44	3,01
Økonomisk vejledning 2022	1,08	1,43	
Økonomisk vejledning 2021	1,35		
PL – kun sygesikring	-0,7	2,4	2,3
Økonomisk vejledning 2022	0,8	1,2	
Økonomisk vejledning 2021	1,8		

PL praksisområdet – kun lægehjælp	1,2	1,5	2,8
Økonomisk vejledning 2022	1,0	1,4	
Økonomisk vejledning 2021	1,5		
Prisudvikling – kun medicintilskud	-6,1	4,8	0,9
Økonomisk vejledning 2022	0,3	0,9	
Økonomisk vejledning 2021	2,7		

PI-udviklingen for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud i 2021 er endeligt opgjort til 1,4 pct., jf. tabel 1. Det er 0,4 procentpoint højere end sidste års skøn, der lå til grund for Økonomaftalen for 2022. PI-udviklingen for regional udvikling er endeligt opgjort til 3,9 pct., mens pl-udviklingen for anlægsområdet er endeligt opgjort til 3,0 procent. Det er hhv. 1,0 og 1,3 procentpoint højere end skønnet i juni 2021.

De reviderede skøn for pl-udviklingen i 2022 for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud er 2,4 pct. Det er 1,0 procentpoint højere end skønnet fra juni 2021. PI-udviklingen for regional udvikling i 2022 skønnes til 6,1 pct., hvilket er 3,8 procentpoint højere end skønnet i juni 2021. Det reviderede skøn for pl-udviklingen for anlæg er 3,9 procent, svarende til en stigning på 2,6 procentpoint sammenlignet med sidste års skøn.

Grundlag for skønnene

Udgangspunktet for denne vejlednings tal for lønudviklingen 2021-2023 er:

- Konjunkturvurderingen fra Finansministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2022.
- Det samlede overenskomstresultatet i 2018, dvs. forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn med FOA og OAO-organisationer den 25. april 2018 og forlig mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og øvrige organisationer i Forhandlingsfællesskabet den 28. april 2018 samt forlig indgået med de enkelte organisationer ved OK-18.
- Det samlede overenskomstresultatet i 2021, dvs. forliget mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn og Forhandlingsfællesskabet fra 20. februar 2021, forlig indgået med de enkelte organisationer ved OK-21 samt vedtagelse af Love 240 om fornyelse af overenskomster og aftaler for sygeplejersker i august 2021.

PI-udviklingen i 2021

Den endelige pl-udvikling for samtlige områder er højere end skønnet i juni 2021. Det skyldes højere prisstigninger end ventet.

Den endelige pl-udvikling for sundhedsområdet er endeligt opgjort til 1,4 pct., hvilket er 0,4 procentpoint højere end skønnet i juni 2021. Stigningen skyldes især prisstigninger på øvrige varekøb, jf. tabel 2.

Den endelige pl-udvikling for regional udvikling er endeligt opgjort til 3,9 procent, hvilket er 1,0 procentpoint højere end sidste års skøn. Opjusteringen skyldes prisstigningerne på energi, der slår igennem på prisudviklingen for kollektiv trafik, jf. tabel 3.

Den endelige pl-udvikling for anlægsområdet er endeligt opgjort til 3,0 procent. Det er 1,3 procentpoint højere end skønnet i juni 2021. Stigningen skyldes især prisstigninger på entreprenør- og håndværksydelser, jf. tabel 4.

Tabel 2. Prisudviklingen i 2021: Sundhed ekskl. medicintilskud

Priser	Skøn ØR 2021	Endelig DST	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	1,50	0,51	-0,99	0,02	0,01	-0,01
2.3. Brændsel	5,19	11,55	6,36	0,12	0,27	0,15
2.6. Køb af jord og bygninger	11,20	10,51	-0,69	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,04	0,44	-1,60	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	0,28	2,47	2,19	0,09	0,64	0,54
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	2,00	3,97	1,97	0,09	0,16	0,07
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,30	1,29	-0,01	0,49	0,64	0,15
Prisudvikling				0,82	1,71	0,89

Tabel 3. Prisudviklingen i 2021: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2021	Endelig DST	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	1,50	0,51	-0,99	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	5,19	11,55	6,36	0,01	0,03	0,02
2.6. Køb af jord og bygninger	11,20	10,51	-0,69	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	2,04	0,44	-1,60	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	0,28	2,47	2,19	0,01	0,02	0,02
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	2,00	3,97	1,97	0,03	0,08	0,05
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,30	1,29	-0,01	0,33	0,31	-0,02
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	4,21	5,61	1,41	2,98	4,10	1,12
Prisudvikling				3,35	4,54	1,19

Tabel 4. Prisudviklingen i 2021: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2021	Endelig DST	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	1,50	0,51	-0,99	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	5,19	11,55	6,36	0,01	0,01	0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	11,20	10,51	-0,69	0,00	0,02	0,02
2.7. Anskaffelser	2,04	0,44	-1,60	0,26	0,04	-0,22
2.9. Øvrige varekøb	0,28	2,47	2,19	0,01	0,11	0,09
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	2,00	3,97	1,97	1,08	2,60	1,51
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,30	1,29	-0,01	0,36	0,27	-0,09
Prisudvikling				1,73	3,05	1,32

Lønudviklingen 2021

Lønudviklingen for 2021, jf. tabel 5, er baseret på det samlede overenskomstresultatet i 2018 samt det samlede overenskomstresultat for 2021.

I 2021 er der aftalt generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2021 på 1,37 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2021 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2021 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2021 er opgjort til minus 1,03 og medfører, at den samlede budgetvirkning for 2021 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 1,03 pct. inkl. overhæng fra 2020.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2021 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne skønnet til minus 0,71 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen er således faldet i forhold til skønnet ved forligsindgåelse. Det skyldes en lidt lavere privat lønudvikling end forventet og forudsat, samtidig har der været en højere regional lønudvikling end forudsat. Den negative udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2021 modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2021.

Tabel 5. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2021

	01-04-2021	01-10-2021
Generelle lønstigninger	0,75	1,37
Strategipulje		
Prioriterede grupper og særlige formål		
Organisationsmidler		
Gennemsnitsløngaranti		
Reguleringsordning (skøn)		-1,03
I alt	0,75	0,34
Budgetvirkning i 2021 ekskl. overhæng fra 2020 i pct. = 0,65		
Overhæng fra 2020 i pct. = 0,42		
Budgetvirkning i alt i 2021 i pct. = 1,07		
Budgetvirkning i alt i 2021 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,03		

Som det fremgår af tabel 1, er den faktiske lønudvikling for 2021 opgjort til 1,13 pct., og ikke 1,03 pct. Det skyldes, at ministeriet i de formelle tal i tabel 1 anvender en lidt anden metodisk tilgang og medregner påvirkningen fra AUB (Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag). Påvirkningen fra AUB bidrager i 2021 med 0,10 pct. af lønudviklingen, og udgør således stort set hele forskellen på de to opgørelser.

Revideret skøn for PL-udviklingen i 2022

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for sundhedsområdet ekskl. medicintilskud i 2022 er 2,4 procent, jf. tabel 1. Det er 1,0 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 1,4 pct. og svarer til et positivt pl-rul på 1.161 mio. kr. Det er især prisstigninger på øvrige tjenesteydelser og øvrige varekøb, der forklarer opjusteringen af skønnet.

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for regional udvikling er 6,1 pct, jf. tabel 1. Det er 3,7 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 2,3 pct. og svarer til +101 millioner kroner. Den markante opjustering af pl-skønnet skyldes især prisstigningerne på energi, der slår igennem på prisudviklingen for kollektiv trafik, jf. tabel 7.

Det reviderede skøn for pl-udviklingen for anlægsområdet er 3,9 pct, hvilket er 2,6 procentpoint højere end det oprindelige skøn på 1,3 pct, jf. tabel 1. Opjusteringen af pl-skønnet skyldes især prisstigningerne på entreprenør- og håndværksydelser samt prisstigningerne på øvrige tjenesteydelser.

Priser i 2022

Samtlige prisskøn for 2022 er opjusteret sammenlignet med prisskønnene fra juni 2021. Det skyldes de prisstigninger på energi og varer, der har været siden det oprindelige skøn fra juni 2021. Prisstigningerne er især drevet af stigende priser på energi, som smitter af på andre varer og er afledt af en kombination af:

- Øget efterspørgsel som følge af genåbningen af samfundet
- Underudbud af varer som konsekvens af udfordringer med forsyningslogistikken bl.a. som følge af krigen i Ukraine

Der er forskel på, hvordan prisstigningerne påvirker de forskellige områder, fordi der er forskel på, hvad regionerne køber mest ind af på tværs af områderne. Ændringen af prisskønnene for hhv. øvrige tjenesteydelser fra 2,20 til 4,47 pct. og øvrige varekøb fra 1,09 til 4,89 pct. er de ændringer, der driver opjusteringen af sundheds-pl'en, jf. tabel 6. For regional udvikling skyldes opjusteringen af pl'en især ændringen af prisskønnet for kollektiv trafik fra 2,68 til 8,21 pct, jf tabel 7. Opjusteringen af anlægs-pl'en skyldes primært opjusteringen af hhv. entreprenør- og håndværksydelser fra 0,89 til 4,0 pct. og øvrige tjenesteydelser., jf. tabel 8.

Tabel 6. Prisudviklingen i 2022: Sundhed

Priser	Skøn ØR 2021	Skøn ØR 2022	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	2,10	5,54	3,44	0,02	0,06	0,03
2.3. Brændsel	0,33	13,61	13,27	0,01	0,32	0,31
2.6. Køb af jord og bygninger	3,10	4,80	1,70	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	0,89	2,21	1,32	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	1,09	4,86	3,77	0,36	1,25	0,89
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	0,89	4,00	3,11	0,04	0,16	0,12
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,20	4,47	2,26	0,83	2,21	1,38
Prisudvikling				1,27	4,00	2,73

Tabel 7. Prisudviklingen i 2022: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2021	Skøn ØR 2022	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	2,10	5,54	3,44	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	0,33	13,61	13,27	0,00	0,03	0,03
2.6. Køb af jord og bygninger	3,10	4,80	1,70	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	0,89	2,21	1,32	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	1,09	4,86	3,77	0,02	0,05	0,02
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	0,89	4,00	3,11	0,01	0,08	0,07
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,20	4,47	2,26	0,55	1,06	0,50
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	2,68	8,21	5,53	1,90	6,00	4,10
Prisudvikling				2,49	7,22	4,73

Tabel 8. Prisudviklingen i 2022: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2021	Skøn ØR 2022	Difference	jun-20	jun-21	Difference
2.2. Fødevarer	2,10	5,54	3,44	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	0,33	13,61	13,27	0,00	0,02	0,02
2.6. Køb af jord og bygninger	3,10	4,80	1,70	0,00	0,01	0,01
2.7. Anskaffelser	0,89	2,21	1,32	0,12	0,20	0,09
2.9. Øvrige varekøb	1,09	4,86	3,77	0,06	0,22	0,16
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	0,89	4,00	3,11	0,48	2,62	2,13
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,20	4,47	2,26	0,60	0,93	0,32
Prisudvikling				1,26	3,99	2,73

Lønudviklingen 2022

Lønudviklingen i 2022, som skønnet i ØA23, er baseret på konjunkturvurderingen fra Finansministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2022 og det samlede overenskomstresultat i 2021. I 2022 er der, som det fremgår af tabel 9, aftalt forbedringer pr. 1. april svarende til 0,61 pct. af lønsummen. Pr. 1 oktober 2022 er der aftalt generelle lønstigninger på 1,35 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2022 kan modregnes i de generelle lønstigninger.

Ved økonomiforhandlingerne blev anvendt senest skøn for udmøntningen fra reguleringsordningen på 0,91 pct. Det medfører, at den samlede budgetvirkning for 2022 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kan opgøres til 1,44 pct. inkl. overhæng fra 2021 jf. tabel 9.

Med Danmarks Statistiks offentliggørelse af udviklingen i det implicitte lønindeks for 1. kvartal 2022 har den endelige udmøntning pr. 1. oktober 2022 fra reguleringsordningen kunne beregnes til 0,46 pct. På den baggrund kan den samlede budgetvirkning for 2022 (korrigeret for aktuelt lønniveau) endeligt opgøres til 1,33 pct. inkl. overhæng fra 2021. Når den endelige udmøntning viser sig at blive lavere end den skønnede i maj 2022, så skyldes det primært, at skønnet for den private lønudvikling i 2022 i Finansministeriets økonomiske redegørelser lå på 3,7 pct., mens den faktiske opgørelse af Danmarks Statistiks implicitte lønindeks for private virksomheder og organisationer er på 2,2 pct.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2022 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2021 skønnet til 0,35 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen er således steget i forhold til skønnet ved forligsindgåelse. Det skyldes primært, at der har været en lidt lavere regional lønudvikling end forudsat.

Tabel 9. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2022 som skønnet ved ØA23

	01-04-2022	01-10-2022
Generelle lønstigninger		1,35
Strategipulje	0,05	
Prioriterede grupper og særlige formål	0,05	
Organisationsmidler	0,45	
Gennemsnitsløngaranti	0,06	
Reguleringsordning (skøn)		0,91
I alt	0,61	2,26
Budgetvirkning i 2022 ekskl. overhæng fra 2021 i pct. = 1,02		
Overhæng fra 2021 i pct. = 0,44		
Budgetvirkning i alt i 2022 i pct. = 1,47		
Budgetvirkning i alt i 2022 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,44		

Første skøn for PL-udviklingen i 2023

Det første skøn for pl-udviklingen i 2023 for sundhed er 2,5 pct., for regional udvikling er det 2,4 pct. og for anlæg er det 1,6 pct., jf. tabel 10. Pl-skønnet for sundhedsområdet er baseret på en prisudvikling på 1,76 pct., en prisudvikling for praksissektoren på 2,80 og en lønudvikling på 3,01 pct. For regional udvikling er prisudviklingen skønnet til 2,22 pct., mens prisudviklingen for anlægsområdet er skønnet til 1,59 pct.

Prisskønnene er dermed væsentligt lavere for 2023 end 2022. Det skyldes, at Finansministeriets antager, at de priseffekter, der præger samfundet i 2021 og 2022, er midlertidige og aftager. Finansministeriets skøn forudsætter bl.a., at energipriserne falder i 2023 og bidrager negativt til inflationen og dermed også negativt til pris- og lønreguleringen.

Tabel 10. Prisudviklingen i 2023

Priser	Skøn ØR22	Sundhed vægtede priser	Regional udvikling vægtede priser	Anlæg vægtede priser
2.2. Fødevarer	4,70	0,05	0,00	0,00
2.3. Brændsel	-6,28	-0,15	-0,01	-0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	0,90	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	0,62	0,00	0,00	0,06
2.9. Øvrige varekøb			0,03	0,14
Sygehusmedicin	0,00	0,00		
Øvrige varekøb	3,16	0,81		
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	1,50	0,06	0,03	0,98
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,00	0,99	0,47	0,41
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	2,32		1,69	
Prisudvikling		1,76	2,22	1,59

Skøn for lønudviklingen 2023

Skønnet for lønudviklingen i 2023, er baseret på et skøn for de private lønstigninger på 3,7 pct. i 2022 og 3,6 pct. i 2023 hentet fra Økonomisk Redegørelse, maj 2022 samt på det samlede overenskomstresultat fra OK-21.

Ved økonomiforhandlingerne for 2023 blev anvendt de senest skøn for udmøntningen fra reguleringsordningen på 0,97 i 2023. Det medfører, at den samlede budgetvirkning for 2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) kunne opgøres til 3,01 pct. inkl. overhæng fra 2022 jf. tabel 11.

Med Danmarks Statistiks offentliggørelse af udviklingen i det implicitte lønindeks for 1. kvartal 2022 har den endelige udmøntning pr. 1. oktober 2022 fra reguleringsordningen kunne beregnes. Den bliver på 0,46. Det påvirker også budgetvirkningen i 2023, primært fordi overhængen fra 2022 således er reduceres fra 1,85 pct. til 1,51 pct. Samtidig blive den skønnede udmøntning fra reguleringsordningen pr.1. oktober 2023, dermed 0,98 pct. På den baggrund skønnes den samlede budgetvirkning for

2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) således at blive 2,67 pct. inkl. overhæng fra 2022.

Tabel 11. Antaget og skønnet udmøntninger i 2023 ved ØA23

	01-01-2023	01-10-2023
Generelle lønstigninger	0,77	0,78
Strategipulje		
Prioriterede grupper og særlige formål		
Organisationsmidler		
Gennemsnitsløngaranti		
Reguleringsordning (skøn)		0,97
I alt	0,77	1,75
Budgetvirkning i 2023 ekskl. overhæng fra 2022 i pct. = 1,21		
Overhæng fra 2022 i pct. = 1,85		
Budgetvirkning i alt i 2023 i pct. = 3,06		
Budgetvirkning i alt i 2023 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 3,01		